Kiesraad

PROVINCIALE STATEN- EN WATERSCHAPSVERKIEZING 2027

Voorbeeldbrief kandidaatstelling aan politieke partijen

Deze voorbeeldbrief kunnen centraal stembureaus gebruiken om politieke partijen te informeren over de kandidaatstelling voor de Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen van 17 maart 2027. Gebruik de gegevens die voor jouw CSB relevant zijn.

Aan: de besturen van politieke partijen waarvan de aanduiding is geregistreerd in het register van aanduidingen voor de **‹Provinciale Statenverkiezing/waterschapsverkiezing›** of die onder een landelijk geregistreerde aanduiding vertegenwoordigd zijn in **‹de Provinciale Staten/het algemeen bestuur van het waterschap›**.

Datum: **‹Vul hier de datum in›**

Onderwerp: Informatie over de kandidaatstelling en inlevering kandidatenlijsten **‹Provinciale Statenverkiezingen/waterschapsverkiezingen 2027›**

Geacht partijbestuur,

Op 17 maart 2027 vinden de **‹Provinciale Statenverkiezingen/waterschapsverkiezingen›** plaats. De aanduiding van uw partij is geregistreerd in het register voor de **‹Provinciale Statenverkiezing/waterschapsverkiezing›**, of u bent onder een landelijk geregistreerde aanduiding vertegenwoordigd in de **‹Provinciale Staten/in het algemeen bestuur van het waterschap›**. Met deze brief informeren wij u over de belangrijkste stappen voor de kandidaatstelling en deelname aan de verkiezing.

De belangrijkste onderwerpen zijn:
1. De dag van kandidaatstelling: 1 februari 2027
2. Instructie en mappen
3. **‹Alleen opnemen als het CSB voorinlevering mogelijk maakt:›** Voorinlevering van de kandidatenlijst en ondersteuning
4. In te leveren stukken en het softwareprogramma OSV2020-PP
5. Onderzoek en herstel van verzuimen
6. Openbare zitting CSB over geldigheid lijsten

Let op: Wijziging van geregistreerde gegevens
U kunt de aanduiding boven de lijst tot en met 21 december 2026 wijzigen.
Alleen wijzigingen in adresgegevens kunt u later doorgeven.
Weblink **‹provinciaal register/register van het waterschap›**:
‹link (let op: het volledige https-adres bij brief op papier)›

1. Dag van kandidaatstelling: 1 februari 2027

   Om mee te kunnen doen aan de **‹Provinciale Statenverkiezing/waterschapsverkiezing›**, moet u uw kandidatenlijst en bijbehorende documenten (zie punt 4) inleveren op de dag van kandidaatstelling. Dat is op **maandag 1 februari 2027**. De lijstinleveraar levert alle documenten **persoonlijk** in bij het centraal stembureau (CSB) en identificeert zich met een geldig paspoort, rijbewijs of identiteitskaart.

Tijd 09.00 tot 17.00 uur, **<Adres>**. De documenten moeten **op papier** worden ingeleverd. Wij begeleiden en ondersteunen u graag hierbij.

2. Instructie en mappen

   U kunt **<datum of periode invullen>** op het **<locatie invullen>** een handleiding ophalen met:
   - Een overzicht van alle documenten die u moet inleveren met uitleg
   - De volgorde waarin u ze moet inleveren
   - Een map om de documenten in te doen. Houd dezelfde volgorde aan als in de instructie, zodat alles overzichtelijk blijft.

     Wij informeren u als de instructie en de map beschikbaar zijn. **<desgewenst deze zin opnemen of doorhalen>**

3. **<Alleen opnemen als het CSB voorinlevering mogelijk maakt:>** Voorinlevering van de kandidatenlijst en ondersteuning

   De voorinlevering is een controle of alles klopt en compleet is. Zo bent u eerder op de hoogte van eventuele fouten en hebt u meer tijd om nieuwe of aangepaste stukken te regelen. De voorinlevering vindt op afspraak plaats van **<datum tot en met datum>**. Wij adviseren sterk om hier gebruik van te maken. **Let op:** u blijft als partij zelf verantwoordelijk voor een correcte inlevering op 1 februari.

4. In te leveren stukken en het softwareprogramma OSV2020-PP

   Vanaf 14 december 2026 kunt u het softwareprogramma OSV2020-PP downloaden van de website van de Kiesraad. OSV2020-PP helpt bij het opstellen van de kandidatenlijst en de bijbehorende documenten. U kunt de documenten ook op papier opvragen bij het CSB en handmatig invullen. De stukken – op papier en op USB-stick – die u moet inleveren staan in Bijlage 1. De correcte vermelding van kandidaten vindt u in Bijlage 2.

5. Onderzoek en herstel van verzuimen

   Op **dinsdag 2 februari** controleert het CSB de ingeleverde lijsten. Ontbreken er stukken? Dan krijgt de lijstinleveraar nog dezelfde dag bericht. Herstel is mogelijk op **woensdag 3** en **donderdag 4 februari tussen 9.00 en 17.00 uur**. **Let op:** dit zijn wettelijke termijnen en hiervan kan niet afgeweken worden.

6. Openbare zitting CSB over geldigheid lijsten

   Op **vrijdag 5 februari om 17.00 uur** houdt het CSB een openbare zitting over:
   - de geldigheid van de lijsten
   - handhaving van kandidaten
   - toewijzing van lijstnummers

   Adres van de openbare zitting: **<adres>**.

Vragen?

Over de **‹Provinciale Statenverkiezing/waterschapsverkiezing›** in **‹onze provincie/ons waterschap›** kunt u contact opnemen met **‹contactgegevens›**.

Wij wensen u veel succes met de voorbereidingen voor de verkiezing!

Met vriendelijke groet,

‹Ondertekening›

Bijlagen:

Bijlage 1: Wat u moet inleveren voor de kandidaatstelling
Bijlage 2: Hoe vermeldt u kandidaten op de lijst?

Bijlage 1 – Wat u moet inleveren voor de kandidaatstelling

Hieronder staat een overzicht van alle documenten die moeten worden ingeleverd bij het CSB. In de handleiding staan voorbeelden.

Als u het softwareprogramma OSV2020-PP gebruikt, worden de meeste documenten automatisch aangemaakt. U kunt het programma vanaf 14 december via de Kiesraad-website downloaden, inclusief installatiebestanden, handleidingen, stappenplannen en instructievideo's.

Documenten die de lijstinleveraar moet inleveren op 1 februari:

Alle partijen

- Model H 1 – Kandidatenlijst
  Gebruik het verplichte model **H 1** voor de kandidatenlijst. Er mogen maximaal 50 kandidaten op de lijst staan of 80 als uw lijst in 2023 meer dan 15 zetels behaalde. De lijstinleveraar moet kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing **<in de provincie/in het waterschap>** en zich identificeren met een geldig paspoort, rijbewijs of geldige ID-kaart. In bijlage 2 staat hoe u de kandidaten op de lijst moet vermelden. Bekijk ook de voorbeelden in de handleiding.

- Model H 3-1 of H 3-2 – Machtiging voor partijnaam boven de lijst
  Om de naam ('aanduiding') van uw partij boven de kandidatenlijst te zetten, voegt u model **H 3-1** toe: een verklaring van de (plaatsvervangend) gemachtigde van uw partij. Daarmee geeft de gemachtigde de lijstinleveraar toestemming om de partijnaam boven de lijst te plaatsen.
  Leveren twee of meer partijen samen één lijst in? Dan mag daarboven een combinatie van de partijnamen of -afkortingen staan. Voeg in dat geval model **H 3-2** toe. Dit is een verklaring van de (plaatsvervangend) gemachtigden van alle betrokken partijen. Daarmee krijgt de lijstinleveraar toestemming om de combinatie van aanduidingen boven de lijst te plaatsen.

- Model H 9 – Instemmingsverklaringen van kandidaten
  Van iedere kandidaat is een instemmingsverklaring nodig. Kandidaten die nog niet in **<de Provinciale Staten/het algemeen bestuur van het waterschap>** zitten, leveren bovendien een kopie van een geldig ID-bewijs in (voor- en achterkant, inclusief BSN). Het is niet toegestaan gegevens af te schermen, vanwege de benodigde controle en de wettelijke verplichting een kopie in te leveren. Het plaatsen van een watermerk is alleen toegestaan als er geen gegevens worden afgeschermd.

Aanvullend voor partijen die bij de vorige <Provinciale Statenverkiezing/ waterschapsverkiezing> geen zetel(s) hebben behaald

- Model H 4 – Ondersteuningsverklaringen
  Kiezers kunnen van 18 januari t/m 1 februari een verklaring afleggen in het gemeentehuis van de gemeente waar zij ingeschreven staan in de BRP en als kiezer voor de betreffende verkiezing zijn geregistreerd, dat ze de deelname van uw partij ondersteunen. Ze hoeven niet op uw partij te stemmen. Goed om te weten dat hiervoor vaak een afspraak bij de

gemeente nodig is en dat er specifieke huisregels kunnen gelden bijvoorbeeld voor wat betreft het flyeren en het aanspreken van bezoekers in de hal. Verklaringen kunnen alleen binnen de openingstijden van het gemeentehuis en de wettelijke periode worden afgelegd. Het aantal benodigde ondersteuningsverklaringen bedraagt 30 per kieskring.

- Model H 12 - Waarborgsom
  U moet een **waarborgsom** betalen om mee te kunnen doen aan de verkiezing. Zonder betalingsbewijs is de kandidatenlijst ongeldig **‹(artikel H 13 (PS) of H 13a (WS) Kieswet)›**.
  De waarborgsom voor deelname aan de Provinciale Statenverkiezing is **€ 1.125,-** /
  De waarborgsom voor deelname aan de waterschapsverkiezing is **€ 225,-**. U maakt dit bedrag uiterlijk **18 januari 2027** over op:

  Bank: **‹bank›**
  Rekeningnummer: **‹nummer›**
  t.n.v. **‹naam›**
  o.v.v. **‹'Waarborgsom kandidaatstelling PS27/Waarborgsom kandidaatstelling WS27'›**
  en de naam van uw partij.

  Na ontvangst krijgt u van het CSB een **bewijs van betaling, model H 12**. Dit bewijs moet u inleveren bij de kandidaatstelling; een overschrijvingsbewijs is niet voldoende.

  Uw partij is zelf verantwoordelijk voor een **tijdige betaling**, zodat het CSB op tijd een bewijs kan afgeven.

  De waarborgsom wordt terugbetaald als uw partij op 1 februari geen geldige lijst heeft ingeleverd. Ook als uw partij bij de verkiezing minimaal **75% van de kiesdeler** haalt *(kiesdeler = totaal aantal geldige stemmen / aantal zetels)* wordt de waarborgsom terugbetaald.

Alle partijen

- Digitaal OSV-bestand op USB-stick
  Het gaat om een zip-bestand met pdf's van alle relevante modellen.

  en (indien van toepassing):

- Verklaring voorgenomen vestiging
  Een kandidaat die nog niet in **‹de provincie of het waterschap›** woont, levert een verklaring in met het voornemen zich in **‹de provincie of het waterschap›** te vestigen.

Belangrijk om te weten

‹Geef hier aan of er specifieke eisen zijn aan de modellen, bijvoorbeeld: Het CSB accepteert ook duidelijke kopieën of scans van instemmings- en ondersteuningsverklaringen. Als iemand tweemaal een ondersteuningsverklaring heeft afgelegd wordt geen van beide geaccepteerd. Instemmingsverklaringen mogen digitaal worden ondertekend mits de handtekening controleerbaar is. De kandidatenlijst **(model H 1)** moet altijd ondertekend zijn met 'natte' handtekening.›

Bijlage 2 – Hoe vermeldt u kandidaten op de lijst?

Er zijn regels hoe gegevens van kandidaten op de lijst moeten staan (artikel H 2 van het Kiesbesluit). De software, OSV2020-PP, helpt hierbij. Als u die niet gebruikt, moet u hier extra op letten:

Verplichte gegevens

Op de kandidatenlijst moeten achtereenvolgens staan:

- Achternaam
- Voorletters
- Geboortedatum
- Woonplaats of gemeente van de kandidaat

De gegevens moeten overeenkomen met de Basisregistratie Personen (BRP). Vermeld voorvoegsels bij de achternaam (zoals 'van' of 'de') zoals in de BRP. De woonplaats moet voorkomen in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Dat kan een gemeente zijn of een woonplaats binnen een gemeente, zoals Domburg (= woonplaats) of Veere (=gemeente). Bij woonplaatsen buiten Nederland zet u de landencode tussen haakjes volgens ISO 3166, bijvoorbeeld Berlijn (DE), Parijs (FR) of Madrid (ES).

Optionele gegevens: roepnaam, geslacht, titels en aanduidingen

- Achter de voorletters kunt u tussen haakjes de **werkelijke roepnaam** van de kandidaat zetten. Dit is de naam die de kandidaat echt gebruikt in het dagelijks leven. Als u hiervoor kiest, moet dit voor alle kandidaten op de lijst gebeuren. **Pseudoniemen, artiestennamen of andere bijnamen mogen niet** op de lijst worden vermeld.
- Geslacht: U kunt achter de voorletters of roepnaam (m) of (v) zetten; 'x' kan niet. Als u kiest om het geslacht te vermelden, moet dit **voor alle kandidaten op de lijst** gebeuren.
- Alleen sr., jr. en patroniem-afkortingen mogen achter de achternaam.
- Adellijke titels komen vóór de achternaam, predicaten worden afgekort (Jhr., Jkvr., Jkv).

Let op: Academische titels mogen *niet* worden vermeld.

Huwelijk of geregistreerd partnerschap

Kandidaten die gehuwd zijn of zijn geweest, of een geregistreerd partner hebben, mogen op vier manieren worden vermeld:

1. Alleen de eigen achternaam.
2. Alleen de achternaam van de (ex-)partner.
3. Eigen achternaam gevolgd door een liggend streepje en de achternaam van de (ex)partner.
4. Achternaam van de (ex-)partner gevolgd door een liggend streepje en eigen achternaam.

> **Let op:** de kandidaat moet bevoegd zijn om de naam van de partner te gebruiken. Woorden als 'echtgenoot van', 'weduwe van' of 'geboren' mag u niet gebruiken.

Voorbeelden

Standaardvermelding

- de Roos, A.A., 1 juni 1960, Domburg
- de Roos, I., 28 april 1988, Veere

Met extra aanduiding naam, roepnaam en geslacht

- de Roos sr., A.A., (Anne), (m), 1 juni 1960, Domburg
- de Roos jr., I., (Ivo), (m), 28 april 1988, Veere

Met adellijke titel

- barones van Rozenhof, C.C.A.P., 16 juli 1959, Veere

Bij (voormalig) huwelijk of geregistreerd partnerschap

- de Roos, P.L., 8 mei 1963, Veere
- Eik, P.L., 8 mei 1963, Veere
- de Roos-Eik, P.L., 8 mei 1963, Veere
- Eik-de Roos, P.L., 8 mei 1963, Veere

Meer informatie

Meer informatie over het organiseren van verkiezingen vind je op **www.kiesraad.nl**.

Voor vragen kun je contact opnemen met de Kiesraad via:

- **Het Selfserviceportal van de Kiesraad**
- **www.kiesraad.nl/contact**